

1893-07-28

AFSENDER

Otto Mourier

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Afsendersted:

Vallo

Arkivplacering:

Mappe 30 nr. 14a-c

DOKUMENTINDHOLD

Afventer transskription

TRANSSKRIFTION

Afventer transskription

Vallo d. 28de Juli 1893.

Kjære Mr. Skovgaard,

Jeg vil ikke anvende lang Tid
paa at skildre min Glæde ved
at faae Deres lange Brev fra Lille-
leje, beg. 9de Juni, afsendt d. 23de,
og modtaget som et Tilf., der saa
vel som en Tante, paa min Hones
Fødselsdag, hvor det forhindres
den yndelige Stemning. Heller ikke
lang Tid paa Forklaringer og Und-
skyldninger for min Tavs-
hed. Forhaabentlig forstaa vi nu hin-
anden i det Kapitel og veed,
at det Væsentlige er i Orden, men
at det ikke udelukker Travlhed,
Trøthed, Døgnindtænder o. L. Ja,
den tørre Tid og Jordbortskud
var drøi; men nu er det overstaaet,
og lad det saa være glemt.
Nu have vi faaet Regn, skik-
kelig Regn, og dog er Varmen
ikke borte, og Vindet er stille; nu

lever man op i jern. Paa Jerns
Festledag i forgers fik j' allerede
muntet det sidste Jern fra Jernborg
Møller, skrevet i "altid" med
Hoganes under Fieringsbelen.
Det gav mig Pien i Klavert i jern,
og saa har De mig strax, for De
har lange stund for Jern og tild
varet i mine Tanker, og det best
j' kunde skrive, kunde ikke
være godt nok.

Jeg har Dage vilde j' nu have
sagt at udvikle ^{et bedre} mange Striden
og Lyden og Lyden af den Glæde,
de vakte mig. Men nu forstaa
vi jo hinanden, og ligesom j' har
taget det roligt og kysende med
at komme til Takken og Træet,
saaledes skal selve Takken og Træet
ret var roligt og stilfærdigt,
mere Tak i Gjennem i det
den man kan bruge den Vending
den noget, der kan bestaa
af det.

Men skal j' egentlig sige det
vet man? Den 27. Juni vilde
De tage til Kjøbenhavn og blive der
Manden ud og gjøre den det
bare for sig. Men ved j' ikke
Men j' tænker mig den i Tvering
som sadvandt; men da j' ikke
minder Addressen der og heller
ikke ret kunde bruge den, skri
ver j' til Rosenvangst, saa naar
det den nok.

Det med Landstabenne forstaa
j' nu nok efter deres Udvikling
Det kommer meget sammen med
vort Landets uordelige Beliggenhed,
hvor det Dyrkelige trænger til
indkupe Klæder og Væge. Det er
jo ikke den alene, det gjælder, at
De betaler en stor Tribut til Land
skabene; de bærer sig i mine
Tanker attil meget i den hjems
lige Kunst. Men j' forstaaer det
nu nok og respekterer det selv.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 30 Nr. 14A

Men jo mere de har Kraft og
Lyst og Evne og "Raad" til at træ-
ge det Landskabslige Tilbæ-
gt Forbud for Tegnerne desto
bedre — ikke sandt? Det bedste
er det bedste. Og Mennesket er
en det bedste — el. kunde være
det.

En særlig Tak maa jeg dog give
Dem for den altsaa, hvorefter De ty-
gner mit Spørgsmaal angaaende
"det uførlige Præg". Det var vist
"ikke Mangel, der kunde have ladet
være at blive ubehagelig berørt
deraf. Alen dertil mærkede jeg ikke Spor
i Heres Brev, kun den tjenstvilligste,
omhyggeligste Gjennemgæng for Lyden
der. Al, hvad De siger derom,
forstaar jeg og respekterer jeg. Gode
Dag nyheder og slikke, Rubens ma-
ker breddet og dybt, men Rubens
Billeder see ud som forlige (ene
altsaa forlige). Men naar Beskrivelsen
faar Følelsen af noget Uførligt

2.

og har Put i sin Følelse, saa viser
det efter min Mening, at Maaske
ikke er naaet: at der kan naaes
videre frem. Men det er da heldig,
vis ingen Ulykke. - Lad os engang,
^{med vises,} ~~sige~~ om det overfor et bestemt Hille
de, over for bestemte Ting i et
bestemt Billede. Men saa maaske
De ikke aale mig; det kan De
som Tekniker lide; men det kan
man nu paa, om De dog vilde ha-
ve Ret. Husk paa, at De maa
for Publikum, ikke ^{det} for de faglig
Udannede. Ved Publikum forstaa
jy ikke den dumme, uvidende
Masse, som den Fordringsmand skulle
stemmes ned; men jy mener
Mennesket i Almindelighed til Tek-
nikeren. - Naar jy skriver dette
er det ikke, fordi De har givet
mig Anledning dertil, men fordi
Sagen i sig selv har stor Betyg-
ning for mig, og jy har en tro
og en nyttig har tænkt en Del over den.

Senere.

Jeg har ovenfor skilt to Grupper af Talerne ud fra hinanden, som Kunstnerne kan adskilles for. Jeg kan de endnu skille en tredje Gruppe ud, nemlig Kunsthistorikere, Kunstæstetikere. I Kraft af hvad er de smagfulde, i Kraft af hvad glæder de sig over et Kunstværk, i Kraft af hvad er de villige at arbejde for? I Kraft af deres tekniske Færdigheder og Forholdene? Nej, det giver ingen Kunstgode. I Kraft af historiske Kunstskaber? Ligesæthed og Ujævnhed gjennem filosofiske Betragtninger. Smagfuldheden, Glæden, Skjønheden har de — efter sin Mening — kun i Kraft af, at de som Mennesker, selvstændigt som et Hjerte, til hvilket Kunstnerens Hjerte taler gjennem sit Værk. Hvor kan det da være, at Kunstnerne selv henvender sig til sine Kaldesfælder for at få Forståelse? Det er først og fremmest, fordi Kunstnerne selv sigter hen til det Tekniske for deres

gjerning at få det frem, som har den Hjerte, og desangående kan ikke andre end de selv og kaldes Tekniske, give dem Vink el. ret Visning. Men dermed er Kunstfælden jo ogsaa selv Menneske og det er Menneske, som har udviklet det Menneskelige med at se den Naturs og glæde sig over den. Kunstneren har først den Hænsen til at forstå og glæde sig over Kunst, ^{og} ~~derfor~~ ^{derfor} vandsky, kunne tage det op med. Og dog skulde det endog mig, om de ikke selv havde erfaret i Praxis, at den naive, vandre Folkes, som de ser gjennem vilde mørke overfor et godt Arbejde af den selv, som den finder de langt fra alt det hos andre Kunstner, og den styrkes stærkt i forhold til Mennesket Kunstner begynder. Og det er ganske naturligt, fordi Mennesket er Part i Naturen, har altfor velprøvede Sympathier og Antipathier gjennem sit eget Værk, så, til at den skulde være det til

at vii sig ind under en Aarnds
Følelse. Fønt gaar en Kunstner som
Thorvaldsen ind under Kunstens
Kunde han var en forværdig
unders af alletidsløst Kunst?

Men det bliver til et helt till
Stykke Afhandling, og vi markerer
min egen Løvnighed, hvordan de
maa komme dem frem. Jeg skal der,
for laare Aesthetikeren hys (han kan
jo heldigvis ga ind under det
Almenneskeligt, hvilken Gruppe
han forhaabentlig ikke gjør Skam) og
blot enden opstille det Spørgsmaal,
om da den flade Uvidenhed er
det Bedste til at forstaa Kunst,
om den store ^{over} for Teknik Kunsthist.
og Aesthetik uvidende Masse er
den, der bedst forstaa Kunstnerne?
Nei, selvfølgelig ikke, men forsaavidt
den ikke er absurd (Johs, Stens,
Løve o. L.) har den blot i Kraft
af sin Menneskeligt-Elementaritet
i sig til en fuld Forstaaelse, atsa
ikke vil at laare Teknik, Hist. osv., men

3.

vet at see og føle, vet at leve
og føle. Jo mere han strægger
men udvikler sin menneskelighed,
ikke bliver til et materielt Arbejds-
dyr, til en overforfint Sandhed
el. ~~af~~ ^{skjæb} ~~skæb~~, men lever for de rette
Steder og græber for de rette ved
hvor der møder ham i Livet, desto
mere vil han kunne forstå Kuns-
tens Sprog og fyldes med Taknem-
melighed over, hvad han modtager.

Men tilbage til deres Brev og da
til det Sted i Brevet, som stader i
Forbindelse med Anstændighed.
De siger nemlig: Jeg søger at
skjærpe min Selvkritik i Retn.
af, hvad vi kalder Kunstnerisk
Kritik, i Modsetn. til hvad vi
kalder akademisk Kritik, og vi
træer, det er sløbbelt vigtigt
i disse Medgængers Tider osv.
Hvad forstaa De ved disse to
Udtryk, særligt ved det sidste?
Svar udbydes, naar vi mødes,
for De skal ikke plage Dem med Brev.

Jo Tak, I søge har det rigtig
gjælt. Han er saa rask, saa him
ikke lange har været, men han for
jo ogsaa et Liv efter alle Lunde.
hendes Røgte ligetil Strandbar
hver Dag, hvortil hun kjørte ind
og gaar hjem. Dog er hun stros
Gjæls, og kommer der Modgang
tider med Tøndeisken, Indarbejde
over trykter Præg, herunder frem rigtig
Gjælsens hjælp gjælt, men den
var jo kun lokal og kan ikke gjin
et Hjættelavast Menneske til en Køn
ge. Men hvor bliver hun lang
og stor! For hør fyldte hun 14
Aar, og vi fejrede i den Aftid
en dejlig Dag, i det hun var Messen
af Børn (20 Aar og), som leger på
det Glædeligt.

For Pibblidat har vi skuet
fuldt af Lømmeryjoster: 1 Voxen
(min Klus Løttelidte) og 6 Børn.
Men en Del af den Tegn snart ved
Tak for deltagende Bemærken.
vedrørende mit Hæls og min

Lindstilletant. Ja, gid ej vidste,
hvor der mangler mig, hvor for
j. f. Ex. ikke kan ferles, skjøndt
min Have ikke synes at fylde no
get videre. Alie; drømt er vist
at gjin, og det kan ogsaa blive
gjælt Lunde. Det gjælder om
at tage Lindst i Tønde, afklare
det for Havens og Gjælsantig.
huden. Det gjælder om at opretholde
Taknemmeligheden og Gjælsantig
mod Ham, som elsker os forst.
Gjælsantig og sød og hvid
saa smukt, men hvor er et Møn
neste afpægtigt. Løgger Hellig
anden ikke sin Velsignelse den
sær det gælt os, og ej angsten
ogsaa telt, altpå telt, for det
viser min svage Joo.

Min Kone har det gjælt. Som
nu tidlen er nu forresten alt
andst end nogen Hvilestid for
hende, naar hun har skuet fuldt

af Gjæster, som skal sørges for
og underholdes — det er det
Forskrivelsen, at Menneskene
ikke en lille Smule kunne
underholde sig selv.

Men naar saa vi kommer
helt hen paa Efteraaret (Sept?),
begynde vi at langes efter at flyve
helt, se og høre helt andet. I
alt Fald helt til Kjøbenhavn; vi
skal bruge nok, saa til — sagde
De Valkende? Nu faar vi se.
Lyset er der.

Farvel saalængd. Min Hustru
beder mig hilse Dem og deres Hustru
paa det Venligste, og det er jo
net til af et godt Hjerte.

Levnad og Tak og paa
Gjensyn!

Deres hengivne

Otto Maurus,
Laubstree,